

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Espazo Sonoro
DISCIPLINA	Espazo Sonoro
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección Escénica e Dramaturxia
ITINERARIO	Dirección de Escena
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	6
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia.
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	
DOCENTES	Nome e apelidos: Irene Moreira Fontán Horario titorías: Despacho: Dpto. de Dirección escénica e dramaturxia. Contacto: irenemoreirafontan@gmail.com
DESCRIPCIÓN	Estudo dos principios musicais (ritmo, melodía, harmonía, etc.) e a súa aplicación na escenificación. Análise dos elementos sonoros aplicados na dramaturxia e na escenificación. Concepto de espazo sonoro.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego.

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación.
T5	Comprender e utilizar, cando menos, unha lingua estranxeira no ámbito do seu desenvolvemento profesional.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia

	motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías. Igualmente, coñecendo linguas estranxeiras cun nivel que permita desempeñar o exercicio da profesión en ámbitos internacionais.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Distinguir os aspectos constitutivos do son.	T2, T5, T9, X1, X4, X6.
2. Coñecer as formas de produción de espazos sonoros nas distintas estéticas teatrais.	T2, X1, X4, X6, ED5.
3. Analizar os aspectos constitutivos da música dramática.	T2, X1, X6, ED5.
4. Investigar sobre as relacións entre a música, os sons, a imaxe e a palabra.	T2, T4, T9, X6, ED5.
5. Coñecer as fases e os procesos do deseño do son.	T2, T4, X4, X6, ED3, ED5.
6. Realizar practicas de espazo sonoro.	T1, T3, T4, T7, T8, X1, X3, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Análise dos sons.	1.1. Tipoloxía 1.2. Calidades 1.3. Orixe. 1.4. A dramaturxia do son: 1.4.1. Carácter dos sons e da música. 1.4.2. A música segundo os seus contidos. 1.4.3. Funcións da música e dos sons.	10
2. O espazo sonoro e as estéticas teatrais.	2.1. Panorámica ata o século XX. 2.2. O espazo sonoro nalgunhas prácticas contemporáneas.	14

3. Novas Sonoridades	3.1. Sonoplastia. 3.2. .Voz e son.	10
4. Relacións entre a música, os sons, a imaxe, a palabra.	4.1. Valor engadido, polo texto, pola música, polos sons. 4.2. Música e emocións.	16
5. O deseño do son.	5.1. A dramaturxia e o espazo sonoro. 5.2. A dirección de escena e o deseño de son 5.3. Fases e procesos: 5.3.1. Preproducción 5.3.2. Producción 5.3.3. Posproducción 5.3.4. Deseño en sala	10
TOTAL SESIÓNS		60

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	8	0	8
Exposición práctico-teórica	10	0	10
Práctica individual	8	32	40
Práctica colectiva	8	20	28
Actividades complementarias	10	40	50
Titorías individuais	4	10	14
Titorías de grupo	4	8	12
Actividades de avaliación. Probas	4	0	4
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	10	12
Actividades de avaliación. Revisión	2	0	2
	60	120	180

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias.	Sondaxe dos coñecementos do alumnado sobre esta disciplina neste nivel. Introducción aos diferentes temas da materia.
Exposición práctico-teórica.	Exposición sobre os conceptos e procedementos sinalados nos contidos. Análise de casos particulares.
Práctica individual.	Exercicios sobre a dramaturxia do son en exemplos dados. Exercicios sobre as fases e procesos do son aplicados a propostas concretas.
Práctica colectiva.	Deseñar en grupos os espazos sonoros en propostas escénicas dadas.

Actividades complementarias.	Análise de espectáculos en vídeo propostos polo profesor e polos alumnos.
------------------------------	---

7. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
7.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Calidade da participación do alumnado nos comentarios e debates.	T1, T2, T3, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6.	10%
Práctica individual: Exercicios sobre a dramaturxia do son en exemplos dados	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	30%
Práctica individual: Exercicios sobre as fases e procesos do son aplicados a propostas concretas.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	30%
Práctica colectiva: Deseño en grupos dos espazos sonoros en propostas escénicas dadas.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	30%
7.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exercicios sobre a dramaturxia do son en exemplos dados.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	40%
Deseño do espazo sonoro nunha proposta escénica dada.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	40%
Proba escrita sobre os contidos da materia.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	20%
7.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exercicios sobre a dramaturxia do son en exemplos dados.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	40%
Deseño do espazo sonoro nunha proposta escénica dada.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	40%
Proba escrita sobre os contidos da materia.	T1, T2, T3, T4, T5, T7, T8, T9, T15, X1, X3, X4, X5, X6, ED1, ED2, ED3, ED5.	20%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

- BEER, Anna (2016). *Armonías y suaves cantos*. Barcelona. Acantilado.
- CHION, M. (1999): *El sonido*, Barcelona, Paidós.
- CHION, M. (1993): *La audiovisión*, Barcelona, Paidós.
- HORMIGÓN, J. A. (2002): *La música y la puesta en escena*, en: *Trabajo dramático y puesta en escena*, Volumen I, Madrid, ADE.
- LARRIBA, M. Á. (2003): *Sonorización, Ñaque*, Ciudad Real.
- IGLESIAS SIMÓN, P. (2002): *Postproducción digital sonido por ordenador*, Rama, Madrid.
- LAVANDIER, Y. (1997): *La dramaturgia*, Ediciones Internacionales Universitarias, Madrid
- RADIGALES, J./ POLO, M. (2008): *La música en el cine, La estética de la música*, UOC, Barcelona.
- ROSS, Álex. (2009). *El ruido eterno*. Barcelona. Seix Barral

9. OBSERVACIONES

Materiais para a docencia:
 Acceso a Internet e aula de espazo sonoro.

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a ESAD de Galicia establecerá unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz, ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala. Así, no caso de se recorrer á semipresencialidade ou á teledocencia, adaptaranse os contidos á nova situación, recorrendo a ferramentas pedagóxicas que non permitan a perda da dimensión práctica da materia. Polo que atinxe á vertente teórica da disciplina, estableceranse as canles precisas para que o avance de contidos non sufra demora. Así pois, para a avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

As actividades e a ponderación seguen sendo as mesmas, modifícase o 10% de participación presencial na clase que pasa a ser igualmente un 10% de participación telemática nas clases virtuais e a única modificación é a súa entrega a través do correo electrónico, sendo as clases da disciplina virtuais, pero non afecta nin a natureza dos exercicios nin a súa ponderación que segue a ser a mesma e funcionando de igual xeito a avaliación ordinaria e a avaliación extraordinaria.

No caso de que o tránsito do ensino presencial ao non presencial se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS ANTERIORES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INSTRUCIÓN QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).